

REFERAT Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget 2018-2021 d. 11-05-2020

Mødedato Mandag d. 11. maj 2020 kl. 00:00

Mødested Skype

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Budgetvejledning og proces for budget 2021.....	5
Boligstrategi for Bornholms Regionskommune.....	14
Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik for 0-29 år.....	17
Anlægsbevillinger til Bornholms Cykelveje - afslutning af projekter som følge af Futuraes konkurs	21
Orientering fra formanden.....	26
Eventuelt.....	28
Lukket.....	30

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsorden

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	11-05-2020	1	

Fraværende

Ingen.

Bemærkninger til dagsordenen

Ingen.

Punkt 2: Budgetvejledning og proces for budget 2021

Bilag

Budgetvejledning 2021, det politiske arbejde

Budgetvejledning 2021, opdateret ifm. udligningsaftalen den 5. maj 2020

Åbent punkt

2 Budgetvejledning og proces for budget 2021

00.30.02S00-0010

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-04-2020	17	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	30-04-2020	2	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	11-05-2020	2	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter
Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har ansvaret for at tilrettelægge budgetprocessen, herunder godkende aktiviteter, forudsætninger og krav til udvalgenes bidrag frem til budgetvedtagelsen. Ifølge styrelseslovens § 38 skal Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets forslag til budget, inkl. overslagsår behandles to gange i kommunalbestyrelsen med mindst 3 ugers mellemrum. Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet skal ske senest den 15. oktober.

Igangsættelsen af dette års budgetproces er blevet udskudt på grund af de igangværende forhandlinger om en udligningsreform, og der er fortsat usikkerhed om, hvordan kommunens økonomi vil se ud i 2021. Den nuværende krisesituation omkring coronavirus forventes også få betydning for den kommunale økonomi med konsekvenser for budget 2021.

Udgangspunktet er dog, at der er en ubalance i budgetoverslagsår 2021 på 53 mio. kr. i budget 2020.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- a) at budgetprocessen for 2021, som beskrevet i sagsfremstillingen og i bilaget "Budget 2021, Det politiske arbejde i budgetlægningen", godkendes af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og sendes til orientering i kommunalbestyrelsen

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. april 2020:

Udsat til det ekstraordinære møde den 30. april 2020.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 30. april 2020:

Udsat.

Koncerndirektøren indstiller,

- a) at budgetprocessen for 2021, som beskrevet i sagsfremstillingen og i bilaget "Budget 2021, Det politiske arbejde i budgetlægningen", godkendes af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og sendes til orientering i kommunalbestyrelsen

b) at udvalget vælger om den samlede ramme for spareforslag til budget 2021 udgør 10 mio. kr., 20 mio. kr. eller 30 mio. kr. jf. supplerende sagsfremstilling

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 11. maj 2020:

Ad a) Godkendt.

Ad b) Den samlede ramme for spareforslag til budget 2021 udgør 15 mio. kr.

Morten Riis kan ikke medvirke, da han den økonomiske balance taget i betragtning ikke ser nogen grund til at udarbejde et sparekatalog.

Leif Olsen kan ikke medvirke, idet forslagene bør politisk behandles i de politiske udvalg.

Sagsfremstilling

Hvor sidste år budgetproces var særlig på grund af de forsinkelser der fulgte med dannelsen af en ny regering, er dette års budgetproces præget af et politisk ønske om at afvente en udligningsreform.

På grund af de igangværende forhandlinger blandt Folketingets partier om en udligningsreform, har der politisk været et ønske om at udskyde igangsættelsen af budgetprocessen.

Pr. ultimo marts 2020 er det fortsat meget usikkert, hvordan kommunens økonomi vil se ud i 2021, både på grund af uvished om, hvad en eventuel tilpasning af udligningssystemet vil betyde for kommunen, og også på grund af uvished om, hvad de langsigtede økonomiske konsekvenser af Corona-situationen vil være for Bornholm.

Udgangspunktet er dog, at der i budget 2020 er en ubalance i budgetoverslagsår 2021 på 53 mio. kr.

Med afsæt i ovenstående er der tilrettelagt en proces, hvor den politiske inddragelse af fagudvalgene begynder med dialogmøder i maj med centrene.

I juni vil fagudvalgene og ØEPU få forelagt de spareforslag, som administrationen har forberedt i tilfælde af, at der skal imødegås en større negativ ubalance i økonomien for 2021.

Der er planlagt et budgetmøde for kommunalbestyrelsen den 23. juni og budgetforhandlingerne finder sted den 27.-28. august.

Nærmere beskrivelse af budgetprocessen fremgår af budgetvejledningen, vedlagt som bilag.

Budgetlægningen for 2021 tager udgangspunkt i budgettet for 2020 som kommunalbestyrelsen godkendte den 31. oktober 2019:

Mio. kr. - årets priser	B2020	BO2021	BO2022	BO2023
Indtægter	-2.912,7	-2.953,1	-3.021,9	-3.079,8
Skatter	-1.833,7	-1.865,4	-1.909,4	-1.958,9
Tilskud og udligning	-1.078,9	-1.087,7	-1.112,4	-1.120,9
Driftsvirksomhed	2.860,4	2.950,8	3.039,4	3.121,1
Renter m.v.	-4,4	-4,3	-4,2	-4,2

Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-56,7	-6,7	13,3	37,1
Anlægsvirksomhed	64,2	52,2	60,6	57,1
- heraf pleje-/ældreboliger	0,0	0,0	4,8	19,3
Resultat af det skattefinansierede område	7,5	45,6	73,9	94,2
Det brugerfinansierede område	-6,3	-6,9	-7,4	-8,0
Samlet resultat	1,2	38,7	66,4	86,2
Øvrige poster	-1,5	14,6	18,1	11,5
Finansiering af pleje-/ældreboligbyggeri	0,0	0,0	-4,2	-17,0
Optagelse af lån	-23,5	-20,3	-10,0	-10,0
Afdrag på lån	38,2	39,2	36,7	37,8
Øvrige balanceforskydninger	3,0	0,7	0,7	0,7
Finansiering via tilbageførte bevillinger i 2019	-19,2			
Planlagt finansieret af kassebeholdningen	0,0	-5,0	-5,0	0,0
Kasseforøgelse (-)/forbrug (+)	-0,3	53,3	84,6	97,6

Der er en række præmisser for arbejdet med budgetforslaget for 2021, både af intern og ekstern karakter:

- 1) Som udgangspunkt er ubalancen på 53,3 mio. kr. i budget 2021 baseret på første overslagsår i det vedtagne budget 2020. Herudover er der forudsat kassefinansiering af anlæg med 5,0 mio. kr., således at det samlede træk på kassebeholdningen er 58,3 mio. kr.
- 2) Regeringen fremlagde den 30. januar 2020 et forslag til en ny udligningsreform. De konkrete resultater her for Bornholms Regionskommune er pt. ikke kendte. Bemærk: De følgende punkter 3-6 er konsekvenser af det hidtidige udligningssystem, og vil derfor ikke være aktuelle, hvis udligningsreformen bliver gennemført med virkning fra budget 2021.
- 3) Bornholms Regionskommune modtager i 2020 efter ansøgning et tilskud som særlig vanskeligt stillet kommune på 35 mio. kr. efter ansøgning. Kommunalbestyrelsen har forudsat, at der modtages et tilskud på 12 mio. kr. i hvert af årene 2021-2023.
- 4) Kommunerne modtager i 2020 et finansieringstilskud på 3,5 mia. kr., hvoraf Bornholms Regionskommune modtager 36,5 mio. kr. Kommunalbestyrelsen har indarbejdet et tilsvarende tilskud i overslagsårene uanset at finansieringstilskuddet alene er aftalt for 2020.
- 5) Bornholms Regionskommune modtager i 2020 et tilskud på 12,9 mio. kr. som følge af en overgangsordning for 2019 og 2020 til kommuner med udligningstab som følge af ændringer i, hvordan udgifterne til ældre og voksne med handicap konteres. Tilskuddet er ikke forudsat i 2021.
- 6) Som følge af lavere befolkningstilbagegang på Bornholm de seneste fem år end tidligere, falder kommunens andel af tilbagegangskriteriet i udligningen med lavere bloktilskud til følge. Baseret på udviklingen i befolkningstallet i 2019 må det forventes at tilskuddet reduceres med 45-50 mio. kr., som ikke er indarbejdet i balancen
- 7) Kommunalbestyrelsen har med vedtagelsen af budget 2020 forudsat reduktioner i den løbende drift i budget 2021 og frem på følgende områder:
 - a. Faldende profil på budgettilførsel i 2018 til ældreområdet med 1,0 mio. kr.

- b. Bortfald af årsværk til kontrolindsatsen vedr. socialt bedrageri (opprioritering i 2019 og 2020).
 - c. Bortfald af et halvt årsværk på natur- og miljøområdet (opprioritering i 2019 til med et årsværk reduceres til det halve).
 - d. Nedlæggelse af turistinformationerne.
- 8) Budgetopfølgningen pr. 31. oktober 2019 har vist, at udgifterne på børn- og ungeområdet lavere end budgettet. Denne udvikling var kendt ved budgetlægningen for 2020 og budgettet på området er tilpasset til det forventede niveau. På ældreområdet forventes et merforbrug i 2019 som forventes indhentet i 2020. Der er i budget 2020 ikke justeret på budgetniveauet som følge heraf.
- 9) KL gennemfører hvert år en faseopdelt budgetproces, hvor landets borgmestre mødes i september for at drøfte og koordinere overholdelsen af økonomiaftalen med regeringen. Fokus er på overholdelse af rammen for serviceudgifterne, bruttoanlægsrammen og rammerne for skatteudskrivningen. Den faseopdelte budgetproces kan betyde, at kommunerne bliver bedt om at revurdere budgetterne helt frem til 2. behandlingen af budgettet.
- 10) Det fremgår af økonomiaftalen for 2020 mellem regeringen og KL, at 3 mia. kr. af bloktilskuddet er gjort betinget af, at kommunerne under ét overholder den aftalte service-ramme. Endvidere er 1 mia. kr. af bloktilskuddet betinget af, at kommunerne under ét overholder den aftalte bruttoanlægsramme. I 2019 udgør Bornholms Regionskommunes andel af det betingede bloktilskud henholdsvis 20,4 mio. kr. og 6,8 mio. kr.
- 11) Kommunerne skal fra 2021 afregne indefrosne feriemidler som følge af den nye ferielov til Lønmodtagernes Feriemidler. Der skal afregnes for medarbejdere der forlader arbejdsmarkedet og kommunerne kan derudover selv fastlægge, hvor meget de vil indbetale. Der er endnu ikke overblik over omfanget heraf i 2021. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget vil få forelagt en sag om konsekvenserne af den nye ferielov inden sommerferien.
- 12) Krisesituation omkring coronavirus fra primo marts 2020 og frem vil givet få betydning for den kommunale økonomi i 2020, og det kan ikke udelukkes, at der også vil være konsekvenser for budget 2021

Tidsplan for budgetarbejdet

Dato/ periode	Beskrivelse af aktivitet	Aktør
15. april	Budgetvejledning for 2021 vedtages Sag om strukturelle udfordringer i forhold til økonomien for 2021 Sag om demografikorrektioner	ØEPU
30. april	Budgetvejledningen forelægges kommunalbestyrelsen til orientering	KB
Maj	Dialogmøder mellem udvalg og centre	Alle udvalg og centre
Juni	Udvalgene forelægges mål, spareforslag, udvidelsesforslag og anlægsforslag til de videre budgetdrøftelser	Alle udvalg
Medio juni	Aftale mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi for 2021 forventes klar	

Dato/ periode	Beskrivelse af aktivitet	Aktør
17. juni	Udvalget forelægges mål, spareforslag, udvidelsesforslag og anlægsforslag til de videre budgetdrøftelser	ØEPU
23. juni	Budgetmøde	KB
25. juni	Spareforslag og øvrige forslag sendes i høring	
Evt. juni eller august	Dialogmøde mellem HovedMED og kommunalbestyrelsen (HovedMED planlægger)	HMU og KB
Senest 1. juli	Social- og Indenrigsministeriets udmelding om skatter, tilskud og udligning	
6. august	Frist for partierne til at indsende nye forslag, der skal beregnes af administrationen. Beskrivelse af forslag skal sendes til direktionen på mail senest den 6. august.	KB
12. august	Frist for eksterne parter til at sende ansøgninger som ønskes at indgå i kommunalbestyrelsens drøftelser af budget 2021. Ansøgning skal sendes til borgmester og kommunaldirektør.	Eksterne parter
12. aug. kl. 12.00	Høringsperioden / udtalelsesperioden slutter	HMU m.fl.
13. august	Kommentarer og høringssvar sendes til kommunalbestyrelsen Indkomne ansøgninger fra eksterne parter sendes til kommunalbestyrelsen	KB
20. august	Tilbage melding på nye beregninger til partierne sendes til kommunalbestyrelsen	KB
24. august	Partierne fremsender deres budgetforslag til Økonomi og Personale samt kommunalbestyrelsen	KB
25. august	Samlet overblik over forslag til budgetforhandlingerne i regneark sendes til kommunalbestyrelsen	KB
27.-28. august	Budgetforhandlinger	KB
3. september	Evt. gruppeformandsmøde i foliingskredsen om budgetforligsemnerne	Gr.formænd
8. september	Nye og ændrede forslag fra budgetforhandlinger sendes i høring og til kommentering hos de hørbareberettigede parter med frist den 21. september kl. 8.00	HMU m.fl.
9. september	Behandling af budgetbalancen, herunder konsekvenserne af regeringsaftalen, generelle tilskud og udligning, budgetkorrektioner som følge af lov- og cirkulæreprogrammet mv. 1. behandling af budgetforslaget	ØEPU
17. september	1. behandling af budgetforslaget	KB
21. sept. kl. 8.00	Frist for fremsættelse af ændringsforslag. Denne frist gælder ikke for ØEPU	KB
21. september kl. 12.00	Høringsperiode / udtalelsesperiode for nye og ændrede forslag fra budgetforhandlingerne slutter	HMU m.fl.
September	Borgmestermøde i KL-regi	Borgmester
30. september	2. behandling af budgettet	ØEPU
8. oktober	2. behandling af budgettet	KB
Okt. – dec.	Dialogmøder mellem udvalg og centre om det vedtagne budget	Alle udvalg
November	Udvalg drøfter budgettets konsekvenser for udvalgets mål	Alle udvalg
December	Udvalg behandler eventuelle ændringer til udvalgets mål, herefter behandles målene samlet i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget samt kommunalbestyrelsen	Udvalg, ØEPU, KB

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling til ØEPU 11.5.2020

Den 5. maj 2020 blev det meldt ud, at Regeringen, Venstre, Radikale Venstre, SF og Alternativet i Folketinget har indgået en aftale om et nyt udligningsystem.

Aftalen betyder, at BRK umiddelbart står med en ubalance i budget 2021 på 5,4 mio. kr. i underskud. Der har tidligere været regnet med et overskud på ca. 9 mio. kr. med en udligningsreform og et underskud på ca. 120 mio. kr. uden en udligningsreform, jf. sag om strukturel ubalance behandlet på ØEPU den 15. april 2020.

Tabel over skøn over ubalancen i 2021, opdateret med udligningsaftalen

	Udligning som nu	Med udligningsreform Udspil januar 2020	Med udligningsreform Aftale 5. maj 2020
1) Udgangspunkt (ubalance i budgetoverslagsår 2021 + færre indbyggere end forventet)	53,2 mio. kr.	53,2 mio. kr.	53,2 mio. kr.
	0,2 mio. kr.	0,2 mio. kr.	0,2 mio. kr.
2) Estimeret underbudgettering, netto	0,0 mio. kr.	0,0 mio. kr.	0,0 mio. kr.
3) Den nye ferielov	8,0 mio. kr.	8,0 mio. kr.	8,0 mio. kr.
4) Udligning	59,0 mio. kr.	-70,2 mio. kr.	-56,0 mio. kr.
I alt (+ = underskud / - = overskud)	120,4 mio. kr.	-8,8 mio. kr.	5,4 mio. kr.

Ubalancen forudsætter, at BRK får et tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner efter ansøgning på 12 mio. kr.

Konsekvenserne af udligningsreformen er beregnet i forhold til tilskud og udligning til kommunerne i 2020, og derfor vil ændringer i de data der ligger til grund for beregningerne af tilskud i 2021 medføre ændringer i tallene. Dette overblik får vi først med tilskudsudmeldingen den 1. juli 2020.

Det fremgår af de udsendte oversigter, at BRK får en gevinst af udligningsreformen på 54,2 mio. kr., et årligt finansieringstilskud på 36,5 mio. kr. og en bagudrettet kompensation i 2021 og 2022 på 16,0 mio. kr. I forhold til de forudsætninger der allerede er indregnet i budgetbalancen betyder det en merindtægt på 56,0 mio. kr. i 2021, 82,7 mio. kr. i 2022 og 66,8 mio. kr. i 2023.

Tabel over udligningsaftalens betydning for BRK i 2021-2023

		2021	2022	2023
A	Gevinst iflg. aftale	54.195	54.195	54.195
B	Finansieringstilskud	0	0	0
C	Bagudrettet kompensation 2021 og 2022	15.972	15.972	0
D	Overgangsordning - gevinst ud over 0,4 pct.	-26.754	0	0

E	Tilbagegangskriteriet beregnet over 3 år	13.596	13.596	13.596
F	Forhøjelse af pulje til særlig vanskeligt stillede kommuner	-1.018	-1.018	-1.018
G	Refusionsordning særlig dyre enkeltsager			
	Total	55.991	82.745	66.773

Ad. A: Gevinsten fremgår af de udsendte tabeller og udgør 0,79 pct. af beskatningsgrundlaget.

Ad. B: Tilskuddet fra finansieringstilskuddet på 3,5 mia. gøres permanent. Dette er allerede forudsat i budgetterne og giver derfor ikke hverken gevinst eller tab.

Ad. C: Den bagudrettede kompensation for manglende uddannelsesoplysninger udbetales i 2021 og 2022 og har ikke tidligere været indregnet i budgetbalancen.

Ad. D: Der er etableret en overgangsordning jf. aftalens pkt. 9, hvor kommuner med en gevinst på udligningsreformen højst får forhøjet tilskuddet med 0,4 pct. af beskatningsgrundlaget årligt. Da BRK har en gevinst på 0,79 pct. af beskatningsgrundlaget reduceres gevinsten i 2021 til 0,4 pct. af beskatningsgrundlaget. Fra 2022 modtager BRK den samlede gevinst.

Ad. E: Social- og Indenrigsministeriet har i deres beregninger taget udgangspunkt i et gennemsnit over tre år for tilskud fra tilbagegangskriteriet. Det er samme udgangspunkt som i det første udspil, som efterfølgende blev korrigeret i forhold til det konkrete tilskud for 2020, og som gav BRK en yderligere gevinst på 13,6 mio. kr. Analogt hertil må gevinsten være tilsvarende højere i tabellerne fra aftalen, hvorfor dette beløb er forudsat som en yderligere gevinst.

Ad. F: Tilskudspuljen til særlig vanskeligt stillede kommuner forhøjes fra 200 mio. kr. til 350 mio. kr. idet forhøjelsen finansieres af kommunerne efter befolkningstal. Dette fremgår ikke af tabellerne og BRKs andel heraf er ca. 1,0 mio. kr. Det forudsættes fortsat, at BRK modtager et tilskud på 12,0 mio. kr. fra puljen til særlig vanskeligt stillede kommuner sådan som det er forudsat i budgetbalancen for 2021 og frem.

Ad G: Refusionsordningen for særlig dyre enkeltsager ændres, idet udgiften hertil finansieres kollektivt af kommunerne. Det formodes at BRK vil få en nettogevinst på ændringen, men det kan ikke beregnes på nuværende tidspunkt.

Det skal bemærkes, at beregningerne er "alt-andet-lige" i forhold til tilskuds- og udligningsordningen for 2020 og forudsætningerne for budget 2020. Dataene til grundlaget for tilskuds- og udligningsberegningerne opdateres til 2021, hvilket kan ændre tilskuddet i både op- og nedadgående retning, præcis som det har været i tidligere år.

Et af elementerne i udligningsreformen er, at beskæftigelsestilskuddet er indarbejdet i det generelle tilskuds- og udligningssystem. Ifølge oversigterne taber BRK 13,5 mio. kr. på denne indarbejdelse. Med konjunktursituation i forlængelse af Corona-krisen og den relativt store stigning i arbejdsløsheden på Bornholm, sammenlignet med landet som helhed, er der risiko for en underkompensation for udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge. Derudover er der andre følger af Corona-krisen, som vi ikke kan forudse konsekvenserne af på nuværende tidspunkt.

Ændringer i oprindelig tidsplan

Da beslutningen om budgetprocessen er blevet udskudt i forhold til den oprindelige tidsplan er der følgende ændringer:

- Budgetvejledningen for 2021 vedtaget af ØEPU den 11. maj 2020 på et ekstraordinært møde og forelægges kommunalbestyrelsen til orientering den 28. maj 2020.
- Dialogmøderne mellem udvalg og centre er flyttet til udvalgenes junimøder.

- Der bliver ikke fremlagt spareforslag på udvalgenes møder i juni. Der bliver en gennemgang af det samlede sparekatalog på kommunalbestyrelsen budgetmøde den 23. juni.

Fordeling og størrelse af spareramme

Nedenstående tabel viser fordeling af sparerammen, hvis denne er hhv. 10 mio. kr., 20 mio. kr. eller 30 mio. kr.

Center / Bevilling	Fordeling som tidligere år			
	Rammebesparelse	10,0 mio. kr.	20 mio. kr.	30 mio. kr.
Center for Børn og Familie		1.612.000	3.226.000	4.838.000
11 Dagpasning		662.000	1.325.000	1.987.000
12 Børn og Familie		950.000	1.901.000	2.851.000
Center for Skole		1.495.000	2.990.000	4.486.000
13 Undervisning		1.495.000	2.990.000	4.486.000
Center for Ældre		2.007.000	4.014.000	6.021.000
31 Ældre		2.007.000	4.014.000	6.021.000
Center for Psykiatri og Handicap		1.185.000	2.370.000	3.556.000
32 Psykiatri og Handicap		1.185.000	2.370.000	3.556.000
Center for Sundhed		981.000	1.962.000	2.944.000
33 Sundhed		981.000	1.962.000	2.944.000
Center for Job, Uddannelse og Rekruttering		604.000	1.207.000	1.811.000
41 Uddannelse og Beskæftigelse		604.000	1.207.000	1.811.000
Center for Natur, Miljø og Fritid		490.000	979.000	1.469.000
21 Kultur og Fritid		223.000	446.000	669.000
22 Biblioteker		77.000	153.000	230.000
51 Beredskab		48.000	96.000	144.000
52 Teknik, natur og Miljø		104.000	208.000	312.000
59 Idrætsområder		38.000	76.000	114.000
Center for Ejendomme og Drift		905.000	1.808.000	2.713.000
53 Veje, parker og anlæg		339.000	677.000	1.016.000
54 Vej og Park		0	0	0
55 Ejendomme og service		437.000	874.000	1.311.000
56 DeViKa		0	0	0
57 Kollektiv trafik		129.000	257.000	386.000
Center for Økonomi og Personale		213.000	426.000	639.000
61 Økonomi og personale		213.000	426.000	639.000
Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat		508.000	1.017.000	1.524.000
42 Erhverv, byg og plan		67.000	133.000	200.000
62 Administration og it		388.000	777.000	1.165.000
63 Folkemødet		12.000	24.000	35.000
64 Politikere		41.000	83.000	124.000
I alt		10.000.000	19.999.000	30.001.000
Udvalg				
	Rammebesparelse	10,0 mio. kr.	20 mio. kr.	30 mio. kr.
Børne- og Skoleudvalget		3.107.000	6.216.000	9.324.000
Social- og Sundhedsudvalget		4.173.000	8.346.000	12.521.000
Job- Udviklings- og Fritids-udvalget		942.000	1.882.000	2.824.000
Natur- og Miljøudvalget		1.057.000	2.112.000	3.169.000
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget		721.000	1.443.000	2.163.000
I alt		10.000.000	19.999.000	30.001.000

Bemærkninger:

- Hjælpebidrag er medtaget i beregning af rammefordelingen
- Beskæftigelsesindsatsen (funktion 5.90, 5.91 og 5.98) er medtaget i rammefordelingen
- Systemudgifter er fratrukket beregningsgrundlaget vedr. Administration og IT
- De indtægtsdækkede afdelinger Vej og Park samt Devika er sat til nul.

Ovenstående reguleringer svarer til reguleringerne i grundlaget siden budgettet for 2016.

Punkt 3: Boligstrategi for Bornholms Regionskommune

Bilag

Boligstrategi for Bornholms Regionskommune til politisk behandling april 2020

Oversigt bolig og erhvervsprojekter til ØEPU

Åbent punkt

3 Boligstrategi for Bornholms Regionskommune

03.00.00P22-0010

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-04-2020	37	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	11-05-2020	3	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forlængelse af boligpolitikens vedtagelse i 2019 fremlægges hermed det endelige forslag til en boligstrategi for Bornholms Regionskommune.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- boligstrategien for Bornholms Regionskommune godkendes

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. april 2020:
Udsat.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 11. maj 2020:
Udsat.

Sagsfremstilling

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har i [september 2019](#) igangsat arbejdet med en boligstrategi, der skal sætte retning for arbejdet med at indfri målene i [boligpolitikken](#). Udvalget siden hen drøftet boligstrategiske rammer som tema i januar 2020, og i [marts](#) drøftede udvalget et udkast til strategien. På baggrund af denne proces fremlægges her det endelige forslag til en boligstrategi for Bornholms Regionskommune.

Boligpolitikken og -strategien

Boligpolitikken har til formål at skabe grundlaget for, at vi når visionen om de 42.000 bornholmere i 2028.

Boligstrategien skal sætte den strategiske ramme for de konkrete aktiviteter, der skal være med til at bane vejen for 1.200 boliger inden 2028 – og 400 nye boliger inden udgangen af 2022, som beskrevet i politikken.

Som bekendt kan regionskommunen på grund af kommunalfuldmagten ikke selv opføre boliger, hvorfor den kommunale andel af arbejdet med boligudvikling primært handler om planlægning, indskud til almene boliger, underskudsgaranti til andelsboligbyggeri og ikke mindst at skabe et sikkert vidensgrundlag for på den baggrund at føre dialog med potentielle investorer.

I bilaget *Oversigt over bolig- og erhvervsprojekter til ØEPU* ses en række af de igangværende processer på øen.

Boligpolitikken rummer udover de bærende politiske principper og mål for boligudviklingen også oplæg til en række strategiske indsatser, der mere naturligt hører til i en boligstrategi. De strategiske indsatser fra boligpolitikken er derfor integreret i nærværende strategi.

Boligstrategien

Indholdet i strategien tager udgangspunkt i boligpolitikken tre hovedmål, der handler om et fleksibelt boligmarked, et varieret udbud af boliger samt bæredygtige boliger og byområder.

Strategien er således struktureret i en del, der handler om at realisere boligpolitikken mål om et fleksibelt boligmarked og et varieret boligudbud. Dernæst i en del, der handler om bæredygtig udvikling af bymiljøer og boliger.

Der lægges i strategien op til en lang række strategiske indsatser, der tilsammen skal være med til at indfri målet om opførelse af flere boliger på Bornholm.

Indsatserne for et fleksibelt boligmarked og et varieret boligudbud tager udgangspunkt i fem emner, hvorunder de konkrete indsatser er formuleret:

- Plangrundlag – *hvordan regionskommunen tilvejebringer det nødvendige plangrundlag for den ønskede boligudvikling*
- Dialog med investorer – *herunder udarbejdelsen af salgsmaterialer på kommunale ejendomme, etablering af modtagekontor og intern koordinering*
- Boligtyper – *herunder øget dialog med almenboligsektoren samt potentielle investorer og øvrige interessenter*
- Økonomi og organisation – *udarbejdelse af investeringsplaner i forhold til at understøtte boligbyggeri og strategisk udvikling af byerne*
- Forhandlingsgrundlag – *herunder løbende udarbejdelse af basismateriale til brug for dialog med investorer, og håndhævelse af bopælspligt*

Indsatserne for bæredygtig udvikling af bymiljøer og boliger tager udgangspunkt i to emner, nemlig plangrundlaget for byer og for land.

De konkrete indsatser, der er formuleret under hver af disse emner er fx.

- Plangrundlaget for byer – *herunder implementeringsplaner for de strategiske udviklingsplaner, igangsættelse af nye processer for strategiske udviklingsplaner for Gudhjem, Svaneke, Hasle og Klemensker, modernisering af bevarende lokalplaner, udarbejdelsen af en ny arkitekturpolitik og mulighed for etablering af bæredygtige boliger*
- Plangrundlaget for land – *herunder planlægning for øget adgang til natur og friluftsliv fra byer til landet via projektet om den "grønne bølge", derudover planlægning af omdannelseslandsbyer samt genanvendelse af byggematerialer*

Økonomiske konsekvenser

ingen

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik for 0-29 år

Bilag

Bilag 1 Bornholms sammenhængende Børne- og ungepolitik 0-29 år

Bilag 2 Konkrete ønsker fra borgere

Bilag 3 Revideret tidsplan for Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik for 0-29 år

Åbent punkt

4 Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik for 0-29 år

00.01.10P22-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	01-04-2020	9	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-04-2020	21	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	11-05-2020	4	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Natur- og Miljøudvalg orienteres

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget orienteres

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Udkastet til Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik for 0-29 år er klar til politisk behandling. Politikken er udarbejdet i tæt samarbejde mellem Bornholms Regionskommune og Bornholms børn, unge og voksne, hvor fokus har været på det gode børne- og ungdomsliv på Bornholm.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- Kommunalbestyrelsen sender "Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik for 0-29 år" i høring

Social- og Sundhedsudvalget, den 30. marts 2020:

Anbefales, Søren Schow og Carsten Hæstrup kan ikke medvirke, idet Bornholms børne- og ungepolitik mangler tyngde.

Udvalget anbefaler, at under blad 6 tilføjes "alle skal have mulighed for at have og få et godt arbejde".

Børne- og Skoleudvalget den 31. marts 2020:

Anbefales, Maike Fiil kan ikke medvirke, idet Bornholms børne- og ungepolitik mangler indhold.

Natur- og Miljøudvalget den 31. marts 2020:

Taget til efterretning.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 1. april 2020:

Anbefales. Brian Kofoed kan ikke medvirke, idet Bornholms børne- og ungepolitik mangler tyngde.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. april 2020:
Udsat.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 11. maj 2020:
Udsat.

Sagsfremstilling

Udkastet til Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik for 0-29 år er klar til politisk behandling for efterfølgende at blive sendt i høring. Fordi målgruppen for politikken i højere grad er den yngre del af befolkningen, er politikken mere digital i sit udtryk. Derfor består politikken i bilag 1 af to versioner af politikken:

- Side 1 er politikken, som den vil fremgå af hjemmesiden, og hvor teksten fremkommer ved føring af mus over feltet tekst
- Side 2 er politikken, som kan printes ud og hænges op

Borgerinvolvering

Politikken er udarbejdet i et tæt samarbejde mellem Bornholms Regionskommune og et bredt udsnit af de borgere, som politikken henvender sig til, nemlig de 0-29-årige. Undervejs har der været stort fokus på at inddrage så mange forskellige perspektiver som muligt. Derfor er der afholdt interviews med blandt andet børnehavebørn, grundskoleelever, elever fra Særligt Tilrettelagt Undervisning (STU), Forberedende Grund Uddannelse (FGU) og Campus Bornholm med fokus på, hvad børn og unge selv mener, at det gode liv på Bornholm består af.

Desuden er der afholdt et borgermøde med interesseorganisationer, fagprofessionelle og forældre, hvor temaet var, hvad det gode børne- og ungdomsliv på Bornholm er.

Borgerinvolveringen har formet politikken og bruges i nye strategier og handleplaner

Politikken har fået sin endelige ordlyd gennem inddragelsen af borgerne. De seks udsagn i politikken er blevet nuanceret, og de uddybende sætninger i vidt omfang formet af konkrete udtalelser fra børn, unge og voksne.

Der er desuden kommet mange gode ønsker og idéer til, hvordan kommunen fremadrettet kan sikre rammerne for det gode børne- og ungdomsliv, og der er også fremsat mange konkrete forslag til indsatser. Nogle af disse er vedlagt i bilag 2.

Mange af dem er dog for konkrete til at blive indeholdt i politikken, men de mange ønsker og idéer er blevet behandlet af arbejdsgruppen for politikken. Ønskerne og idéerne fra de adspurgte børn, unge og voksne vil være en stærk inspiration i det kommende arbejde med at udarbejde politikker, strategier og handleplaner i flere af kommunens centre.

Nedenfor fremgår nogle af de vigtigste budskaber, som indgår i udkastet til politikken.

Det vigtige for børn og unge på Bornholm

Selvom aldersgruppen 0-29 spænder meget bredt, spiller familie og det tætte netværk en stor rolle for de adspurgte børn og unge. Det er vigtigt for dem, at de har nogle personer tæt på

sig, som de er trygge ved, og som de kan regne med, hvis de har brug for hjælp, både i form af familie, venner og øvrige voksne. I takt med at børnene og de unge bliver ældre, fylder muligheden for en fremtid med uddannelse og arbejde mere og mere, samtidig med at fokus på familie og venner består.

Det vigtige for forældre, fagprofessionelle og fritids-/interesseorganisationer

De personer, der omgiver Bornholms børn og unge fra 0 til og med 29 år, peger i høj grad på vigtigheden af chanceligheden for alle børn og unge, både for børn og unge i almenområdet, men også i det specialiserede område. Her fylder daginstitutioner og skoler meget, men også fritids- og interesseorganisationer spiller en stor rolle i at tilbyde sådan en mulighed.

Den fremadrettede proces

I marts og april 2020 behandles udkastet til Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik for 0-29 år i de politiske udvalg og kommunalbestyrelsen. Der lægges op til, at kommunalbestyrelsen sender politikken i høring i forlængelse af sit møde i april. I august 2020 forventes politikken og de indkomne høringssvar at blive behandlet igen med henblik på endelig vedtagelse september 2020 (se tidsplanen i bilag 3).

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Anlægsbevillinger til Bornholms Cykelveje - afslutning af projekter som følge af Futuraes konkurs

Åbent punkt

5 Anlægsbevillinger til Bornholms Cykelveje - afslutning af projekter som følge af Futuraes konkurs

05.01.00S00-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-05-2020	2	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	11-05-2020	5	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den 30. april 2020 indgav virksomheden Futurae konkursbegæring. Center for Natur, Miljø og Fritid har to anlægsbevillinger under projektet Bornholms Cykelveje, der bliver berørt af konkursen.

Dette dagsordenpunkt redegør for konsekvenserne af konkursen og omfatter indstilling om tillægsbevillinger for at kunne fuldføre projekterne.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- a) Projekt 1 – Enkeltrettede cykelstier på national cykelrute 10 på Ndr. Kystvej i Rønne:
 - 1) der gives en tillægsbevilling til anlægsbevilling på 190.000 kr. (udgifter), således at den samlede anlægsbevilling herefter udgør 9.090.000 kr.
 - 2) der gives en tillægsbevilling til rådighedsbeløb på 190.000 kr. finansieret af kassebeholdningen.
- b) Projekt 3 og 4 – Kantbaner fra Døndalen til Gudhjem og fra Aarsdale til Nexø:
 - 1) der gives en tillægsbevilling til anlægsbevilling på 470.000 kr. (udgifter), således at den samlede anlægsbevilling herefter udgør 25.070.000 kr. og
 - 2) der gives en tillægsbevilling til rådighedsbeløb på 470.000 kr. finansieret af kassebeholdningen.
- c) udbetalingerne fra bankgarantierne vil tilgå kassebeholdningen, og
- d) sagen på grund af dens hastende karakter, forelægges borgmesteren med henblik på en formandsbeslutning, idet sagen efterfølgende forelægges af kommunalbestyrelsen.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Indstilling anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 11. maj 2020:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Som følge af Futuraes konkursbegæring den 30. april 2020 har Center for Natur, Miljø og Fritid tre delprojekter under projekt Bornholms Cykelveje, der ikke kan blive fuldført.

De omfattende projekter er:

- Projekt 1 – Ensrettede cykelstier i begge vejsider og fortov i landsiden på Ndr. Kystvej i Rønne.
- Projekt 3 – Cykelkantbaner og delte fælles stier fra Døndalen og gennem Gudhjem.
- Projekt 4 – Omlægning af cykelkantbaner fra Aarsdale til Nexø.

Projekt 3 og 4 har været udbudt som et projekt og har en samlet anlægsbevilling.

Der er for begge entrepriser afholdt afleveringsforretninger med Futurae. Projekt 1 havde afleveringsforretning den 27. januar 2020, mens projekt 3 og 4 havde afleveringsforretning den 8. august 2019.

I begge afleveringsforretninger var der en del arbejder (mangler), der skulle udbedres og udføres for Futuraes regning. Nogle af disse arbejder er udført inden den 30. april 2020, men der udestår forsat nogle arbejder, som skulle udføres i løbet af 2. kvartal 2020.

De manglende arbejder skal igangsættes hurtigst muligt, idet projektet Bornholms Cykelveje afsluttes den 30. juni 2020. Arbejderne kan derfor ikke afvente resultatet af konkursbehandlingen.

Nedenfor er en økonomisk oversigt over de mangler, der skulle have været udført af entreprenøren for egen regning:

Projekt 1, Ndr. Kystvej		Garantistillelse: 1.134.312,00 kr.
Arbejde	Anslået pris	Bemærkninger
Rydning af arbejdsplads	25.000 kr.	
Hæve og vende rendestensbrønde	15.000 kr.	
Asfaltarbejde ved Haslevej	55.000 kr.	
Vedligeholdelse af beplantning	95.000 kr.	Udføres indtil januar 2024
I alt Projekt 1	190.000 kr.	
Projekt 3 og 4, Kantbaner		Garantistillelse: 1.974.565,70 kr.
Arbejde	Anslået pris	Bemærkninger
Manglende muldpålægning	200.000 kr.	
Manglende græsslåning	70.000 kr.	
Vedligeholdelse af rabatter og skrånninger	200.000 kr.	Udføres indtil august 2023
I alt Projekt 3 og 4	470.000 kr.	
I alt alle projekter	660.000 kr.	

De anslåede priser er delvis baseret på Futuraes tilbud, og vil kunne ændre sig ved udførelse af anden entreprenør/Vej & Park.

Idet det ikke er muligt for Futurae at udbedre disse mangler, som følge af deres konkurs, vil det være nødvendigt at indgå nye aftaler med andre entreprenører/Vej og Park.

Der er i forbindelse med indgåelse af entrepriserne stillet bankgarantier af Futuraes bankforbindelse, og det er forventningen, at disse bankgarantier kan blive udbetalt til at dække de

omkostninger, som BRK vil få ved at skulle indgå nye aftaler med andre entreprenører. Udbetaling af bankgarantierne vil tilgå kassebeholdningen.

Økonomiske konsekvenser

Projekt 1 – Enkeltrettede cykelstier på national cykelrute 10 på Ndr. Kystvej

Kommunalbestyrelsen meddelte anlægsbevillinger den 31. maj 2018 med ændring den 20. februar 2020.

Den samlede anlægsbevilling udgør 8.900.000 kr. (udgifter). Der søges i denne sag om en tillægsbevilling til anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 190.000 kr. finansieret af kassebeholdningen.

Projekt 3 og 4 – Kantbaner fra Døndalen til Gudhjem og fra Aarsdale til Nexø

Kommunalbestyrelsen meddelte anlægsbevilling den 29. juni 2017 med ændring den 20. februar 2020

Den samlede anlægsbevilling udgør 24.600.000 kr. (udgifter). Der søges i denne sag om en tillægsbevilling til anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 470.000 kr. finansieret af kassebeholdningen.

Nedenstående tabel viser et samlet overblik over projekterne, og de ansøgte ændringer.

Anlægsbevilling	Nuværende bevilling			Ansøgt anlægsbevilling			
	Udgifter	Tilskud fra VD	Nettoudgift BRK	Udgifter	Tilskud VD	Nettoudgift BRK	Forhøjelse Tillægsbevillinger
Fortove og enkeltrettede cykelstier på Ndr. Kystvej i Rønne	8.900.000	7.120.000	1.780.000	9.090.000	7.120.000	1.970.000	190.000
Kantbaner fra Døndalen til Gudhjem og Aarsdale til Nexø	24.600.000	19.680.000	4.920.000	25.070.000	19.680.000	5.390.000	470.000
I alt	33.500.000	26.800.000	6.700.000	34.160.000	26.800.000	7.360.000	660.000

Tillægsbevillingerne på samlet 660.000 kr. indstilles finansieret via træk på kassebeholdningen.

Dee vil sideløbende blive arbejdet på, at de manglende arbejder bliver finansieret via bankgarantierne. Ud betaling fra bankgarantierne vil tilgå kassebeholdningen

Supplerende sagsfremstilling til ØEPU 11.5.2020

På grund af tidspres opfordrer administrationen til, at der træffes en borgmesterbeslutning på baggrund af de to udvalgs behandlinger (NMU og ØEPU), og at sagen vil forelægges til orientering på førstkommande kommunalbestyrelsesmøde, som styrelsesloven foreskriver, når der træffes en formandsbeslutning.

Punkt 6: Orientering fra formanden

Åbent møde

6 Orientering fra formanden

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	11-05-2020	6	

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 11. maj 2020:
Intet.

Punkt 7: Eventuell

Åbent punkt

7 Eventuelt

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	11-05-2020	7	

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 11. maj 2020:

Intet.

Punkt 101: Lukket